

Minimální program prevence

Dětský domov Dubá-Deštná

Školní rok 2021 / 2022

Zpracoval: Bc. Tomáš Baňkowski, metodik PSPJ

Schválila: Mgr. Zdena Slavíková, ředitelka DD

V Deštné 3. 9. 2021

OBSAH

Obsah.....	2
1. Identifikační údaje zařízení.....	3
2. Koncepce a struktura DD.....	4
3. Aktuální počty dětí a pedagogických pracovníků.....	5
4. Legislativní rámec Minimálního programu prevence.....	6
5. Současný stav problematiky.....	8
6. Zhodnocení školního roku 2020/2021.....	9
6.1 Hlavní aktivity.....	12
6.2 Konkrétní východiska.....	13
7. Personální zajištění prevence.....	14
8. Potřebnost projektu.....	15
9. Vymezení cílové skupiny.....	16
10. Základní cíle projektu MPP.....	17
10.1 Oblasti prevence:.....	17
11. Vztah Minimálního preventivního programu (MPP).....	19
s individuálním plánem rozvoje dítěte (IPRD).....	19
11.1 Průřezová témata.....	19
11.2 Klíčové kompetence.....	20
12. Metody a formy MPP.....	22
13. Konkrétní aktivity podporující primární prevenci.....	23
14. Rizikové chování dětí a mládeže.....	24
15. Manuál při zjištění rizikového chování dětí a mládeže v dětském domově.....	26
16. Pravidelné aktivity pro děti ve školním roce 2021/2022.....	27
17. Rámcový časový harmonogram na školní rok 2021/2022.....	28
18. Spolupracující instituce, organizace a odborníci.....	30

Příloha	31
Seznam použitých zdrojů.....	33

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ZAŘÍZENÍ

Adresa DD Dubá-Deštná:

Dětský domov Dubá-Deštná 6,
příspěvková organizace
472 01 Doksy
Telefon: +420 487 870 221
Mobilní telefon pedagogická sborovna: +420 602 622 688
e-mail: info@ddduba.cz
IČO: 637 78 181
bankovní spojení: 832-421/0100 (KB Česká Lípa)

Důležité kontakty:

Mgr. Zdeňka Slavíková – ředitelka Dětského domova
mobil: +420 777 099 410
e-mail: z.slavikova@ddduba.cz

Jana Odvárková – zástupce ředitele a sociální pracovníce
mobil: +420 724 072 737
e-mail: j.odvarkova@ddduba.cz

Jana Vurmová – účetní
mobil: +420 725 492 814
e-mail: j.vurmova@ddduba.cz

Lenka Dvořáková – vedoucí vychovatelka
e-mail: l.dvorakova@ddduba.cz
mobil: +420 601 369 057

Vychovatelé:

Ing. Pavel Řasa – p.rasa@ddduba.cz
Šárka Kubíková – s.kubikova@ddduba.cz

Tomáš Voves – t.voves@ddduba.cz
Bc. Soňa Razímová – s.razimova@ddduba.cz

David Schneider – d.schneider@ddduba.cz
Iveta Švecová – i.svecova@ddduba.cz

Bc. Tomáš Baňkowski- t.bankowski@ddduba.cz
Bc. Ivana Odvárková – i.odvarkova@ddduba.cz

Kateřina Vaďurová- k.vadurova@ddduba.cz

2. KONCEPCE A STRUKTURA DD

Dětským domovem rozumíme školské zařízení, které bylo založeno za účelem výkonu ústavní výchovy dětí a mládeže ve věkovém rozmezí od tří do osmnácti let s možností prodloužení pobytu na základě dohody pro případ dokončení přípravy na budoucí povolání.

Do koncepce našeho dětského domova patří zajištění výchovné, vzdělávací a sociální péče dětem, které neměly to štěstí a z různých důvodů nemohou být vychovávány svými rodinami. Výchovná péče probíhá v rodinných skupinách o maximálně osmi dětech a dospívajících, přičemž velký důraz je kladen na zachování sourozeneckých vztahů. Každá skupina má dva vychovatele/ky (strýčky a tety), kteří se o svěřené klienty starají jako v běžné rodině. Pomáhají jim rozvíjet jejich individualitu a zájmy, pečují o tělesný a duševní rozvoj dětí.

Nedílnou součástí každé skupiny je zajištění jejího chodu – děti se učí domácím povinnostem jako je úklid, praní, žehlení, občasné vaření, ale i skládání uhlí, hrabání listí, zametání chodníku a vše, co je potřeba k chodu domu i domácnosti. Jednou větou: snažíme se o osvojení schopností a dovedností, které jsou důležité a nezbytné v samostatném životě.

Kromě kmenových vychovatelů jednotlivých rodin se o děti starají také asistenti pedagogů, kteří bdí nad dětskými sny v noci a v případě potřeby pomáhají vychovatelům.

Z hlediska vzdělávací péče se staráme o zajištění ideálních podmínek pro vzdělávání, jsme v neustálém kontaktu se školami, které děti navštěvují, dohlížíme na pravidelnou školní docházku a řádnou připravenost dětí na vyučování.

Dětem poskytujeme finanční a materiální zajištění, a to od jejich příchodu do našeho zařízení až po jejich vstup do života. Ale ani tím naše práce nekončí. Jelikož se toto zaměstnání nedá vykonávat jako pouhá práce, ale jako poslání, jsme v kontaktu s našimi dětmi i po jejich odchodu.

Naš dětský domov maximálně spolupracuje s biologickými rodinami dětí, umožňuje krátkodobé návštěvy a po podání žádosti mohou děti ve svých rodinách strávit i víkend či prázdniny.

Kapacita zařízení: 40 klientů, 5 rodinných skupin po 8 dětech
Součástí objektu: hlavní budova, tělocvična, jídelna, kuchyň, kotelna, přilehlé rozsáhlé pozemky a další prostory potřebné pro chod zařízení.

3. AKTUÁLNÍ POČTY DĚTÍ A PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Počet dětí umístěných v DD: 35

Počet pedagogických pracovníků: 11

Počet asistentů pedagoga: 4

4. LEGISLATIVNÍ RÁMEC MINIMÁLNÍHO PROGRAMU PREVENCE

STRATEGIE

- Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027
- Akční plán protidrogové politiky Libereckého kraje
- Strategie prevence kriminality

VYHLÁŠKY

- Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních č. 72/2005 Sb. – Příloha č. 3
- Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005 Sb.
- Vyhláška č. 205/2010 Sb., kterou se mění vyhláška č. 223/2005 Sb., o některých dokladech o vzdělání, ve znění pozdějších předpisů a Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání.

METODICKÉ POKYNY

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č.j. 21291/2010-28 (účinné od 1.11.2010)
- Metodický pokyn k odměňování pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců škol, č. j. 10300/2010-25
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č. j. 14423/99-22
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j. 10194/2002-14

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č. j. 37014/2005
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č. j. 25884/2003-24

ZÁKONY

- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění
- Zákon, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagog. pracovnících
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, v platném znění
- Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, v platném znění
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění

5. SOUČASNÝ STAV PROBLEMATIKY

Nárůst různých sociálně patologických jevů včetně zneužívání návykových látek v populaci mládeže a dětí školního i předškolního věku se stává celospolečenským problémem, proto je důležité zahájit primární prevenci již od útlého věku dítěte, je nutné poskytnout dětem co nejvíce informací o veškerých společensky nežádoucích projevech, naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni.

Dětský domov Dubá - Deštná vytváří každoročně tento program jako základní nástroj prevence rizikového chování dětí a mládeže. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit. Program je pravidelně vyhodnocován a dle aktuálního stavu a potřeb se přizpůsobují dílčí aktivity. Děti v dětských domovech patří k nejvíce ohrožené skupině, většina z nich se již setkala s rizikovým chováním před svým příchodem do dětského domova. Proto je důležitá primární prevence, založená na otevřeném a neformálním vztahu s pedagogy v zařízení.

6. ZHODNOCENÍ ŠKOLNÍHO ROKU 2020/2021

Školní rok 2020/2021 nebyl opět vůbec jednoduchý. Průběh ovlivnila velmi silně koronavirová pandemie. Také po delším pobytu u rodiny byla ukončena ústavní výchova dvěma větším sourozeneckým skupinám. Došlo také k příchodu nových dětí do dětského domova. V květnu jsme přijali pět nových dětí a během letních prázdnin dalších pět.

Během školního roku 2020/2021 náš DD opustilo celkem devět dětí. Nastoupilo naopak do dětského domova deset nových dětí. Na konci školního roku nás opustila po úspěšném absolvování středního učiliště jedna plnoletá dívka. Další kdo nás v průběhu školního roku opustil, byly dvě sourozenecké skupiny. Jednalo se o skupinky dětí, které již delší dobu pobývaly u svých rodičů.

Adaptace první sourozenecké skupinky dětí v dětském domově proběhla docela dobře. Děti si zvykly na řád v dětském domově a postupně začaly docházet do ZŠ a MŠ v Dubé. Nejmladší chlapec zatím kvůli nízkému věku MŠ nenavštěvuje. Děti jsou až na nejstaršího hochu poměrně výrazně opožděné ve vývoji. Někteří z nich mají kromě psychických problémů i výrazné komunikační nedostatky.

Druhá sourozenecká skupinka nastoupila až v srpnu a tudíž jsou děti v dětském domově jen velmi krátce. Jejich adaptace stále probíhá. Nejmladší člen rodiny je dvouletý, jeho starší sestry začaly docházet do MŠ a ZŠ v Dubé.

Školní rok 2020/2021 byl silně ovlivněn epidemií koronaviru. Postupně se zavíraly a otevíraly MŠ, ZŠ a SŠ. Došlo samozřejmě také na distanční vzdělávání, které bylo v našich podmínkách velmi komplikované. V druhém pololetí školního roku jsme museli vytvořit speciální místnost na výuku, kterou jsme vybavili počítači a tablety. Zde probíhala online výuka. Na přelomu ledna a února navíc bylo nakaženo několik zaměstnanců a chovanců dětského domova nemocí Covid 19. Došlo k otestování všech zaměstnanců a dětí. Nakažené děti byly umístěny do karantény na 2.RS. Vše se nám nakonec podařilo zvládnout docela úspěšně.

Paradoxně kvůli koronavirové epidemii nebylo nutné řešit tolik výchovných problémů jako tomu bylo v minulosti. Děti byly pod větší kontrolou a v některých obdobích ani nemohli opouštět areál dětského domova. Nedochozelo tedy k problematickým situacím mimo dětský domov, ale časem zavládla mezi dětmi ponorková nemoc. Konflikty, které by bylo nutné řešit, nebyly příliš časté a vážné. Po jarním uvolnění situace se děti opět mohly zapojit do zájmových činností mimo dětský

domov a postupně všichni začali chodit do škol. To přineslo nárůst problémů s chováním některých dětí. Problémy měli někteří jedinci ve škole a školní družině. S problematickými dětmi jsme vše řešili a do zklidňování situace se zapojila též psycholožka paní Neradová, která k nám dojíždí pravidelně o víkendech. Nejproblematictější děti opět začaly navštěvovat SVP v Jiříkově. U většiny dětí intervence zabrala a situace se postupně začala stabilizovat.

U větších dětí jsme zaznamenali také několik problematických jevů spojených se sexualitou. V jednom případě, kdy se jednalo o sexuální obtěžování jsme reagovali ihned a situaci řešili společně s SVP. Na problematiku sexuality a vhodných projevů se budeme muset ve školním roce 2021/2022 více zaměřit.

Dalším problémem je kouření cigaret u některých našich dětí. S dětmi o závadnosti cigaret hovoříme a snažíme se je od kouření odradit. Toto tedy bude dalším cílem pro školní rok 2021/2022.

Děti se také snažíme zapojovat do zájmových kroužků mimo DD. Jedná se především o zájmové kroužky v rámci základních škol. Snažíme se o to, aby se děti ve větší míře setkávaly i s dětmi mimo DD. Naši chlapci, fotbalisti, působí v klubech Slavoj Dubá, Jestřebí a FK Teplice.

Dvě šikovná děvčata z našeho DD se také dostala na ZUŠ, kde začala studovat hru na zobcovou flétnu.

Nadále k nám pravidelně dojíždí psycholožka Mgr. Neradová. Věnuje se dětem individuálně v rámci psychoterapie. Zaměřuje se na děti, u kterých je to momentálně nejvíce potřeba.

Během distanční výuky nám pomáhalo hned několik dobrovolníků s výukou a doučováním dětí.

S dětmi, které mají logopedické problémy, nám jezdí pomáhat teta Zuzka Svobodová, která s nimi pravidelně trénuje a cvičí.

Během plynulého školního roku proběhly téměř všechny naplánované aktivity a navíc přibyly akce podle aktuálních potřeb a možností.

Otázkám prevence sociálně - patologických jevů se věnují průběžně vychovatelé na jednotlivých rodinných skupinách podle ročního výchovně-vzdělávacího plánu. Na rodinných skupinách probíhají večerní komunity a děti se pravidelně setkávají s pracovníci OSPOD. Také dochází k pravidelným schůzkám (komunitám) dětí s paní ředitelkou. Při těchto setkáních se řeší problémy a děti vyjadřují svá přání a připomínky.

V měsíci září byly děti na svých RS seznámeny s vnitřním řádem DD a bezpečností při cestování do školy, chování ve škole a dopravních prostředcích. Dále se část dětí zúčastnila Chlumských slavností. Pro větší děti si strejda Baňkowski připravil posezení na téma „Dojíždění do školy-orientace v jízdách, určování času“. Tato aktivita se nám osvědčila jako velmi vhodná.

Děti si po letních prázdninách oživí dané vědomosti a dovednosti. Ubývají nám tak problémy při dojíždění dětí. Další akcí byl turistický výstup na Spící panu, vrch u Provodína. Tato akce byla původně plánovaná na říjen. Na vrcholu kopce si děti vyslechly zdejší pověst o spící dívce. Tyto turistické akce jsou tradiční a oblíbené. Děti se příjemně unaví a také poznají nová místa v našem kraji. Během těchto výprav se naučí pracovat s mapou a orientovat se tak v prostoru. Děti také poznávají horniny, rostliny a živočichy. V tradici turistických výletů budeme stále pokračovat a objevovat nová místa.

V říjnu si strejda Schneider připravil pro děti povídání na téma „COVID 19-informace o viru a ochraně před ním. Po dobu trvání epidemie je nezbytné v podobných projektech pokračovat. Děti se především učí, jak se mají účinně chránit před touto chorobou. Dalším důležitým bodem je nácvik hygienických postupů a procesů. Další plánovanou akcí bylo povídání se strejdou Řasou o patologickém hráčství. K podobným aktivitám budeme i nadále přistupovat. Důležité je, aby se naši svěřenci dozvěděli, že moderní technologie jsou dobrými pomocníky, ale také nás mohou omezovat a ovlivňovat. Děti o tomto nebezpečí mají povědomí a zatím se nemusíme výrazněji potýkat s jejich závislostními projevy. Proběhlo také několik původně neplánovaných akcí. Jednalo se o turistické výlety na Klíč a na Jedlovou. Dále jsme uspořádali tradiční Deštenský běh. Ten však byl z důvodu zhoršené epidemiologické situace určen pouze pro děti z našeho DD.

Během října, listopadu a prosince vytvářely děti vánoční přání pro sponzory a dárčky. Dárčky byly určené pro sponzory a také na prodej. Děti výrobu dárčků prováděly pod vedením tety Krauzové. S tetou Krauzovou naši svěřenci vytvářeli obrázky a výrobky v rámci výtvarné dílny po celý školní rok.

Od listopadu byla v plánu také příprava a nácvik vánoční besídky. Ta nakonec neproběhla kvůli koronaviru na DD, ale byla virtuální. V listopadu si teta Kubíková pro děti připravila povídání o veškách a ochraně před nimi. Téma vši a dalších cizopasníků je v našem DD velmi aktuální. Děti si přinášejí především z návštěv u rodin vši a hnidy. Jedná se o jev, se kterým dlouhodobě bojujeme a nadále i bojovat budeme. Zatím se nám příliš nedaří tento trend zvrátit. Je to tedy aktuální téma, na které budeme stále navazovat. V lehce omezeném rozsahu proběhla také potravinová sbírka. Judo Show Cup byl zrušen. Mimo plán jsme s dětmi vyrazili na výlet do Horní Vidimi na zdejší lávky a také na vrch Nedvězí.

V prosinci tedy původně plánovaná vánoční besídka na DD neproběhla. Stejně tak pouze v omezeném rozsahu probíhaly akce spojené s adventem a vánocemi. Strejda Tomáš Voves si v prosinci pro starší děti připravil besedu na téma „Rozbor osobních zkušeností“. Tyto aktivity jsou nejen duševně očištné, ale také zlepšují u dětí komunikační schopnosti. Strejda Tomáš si s

děti umí hezky a účinně povídat. V podobných aktivitách se rozhodně bude i nadále pokračovat.

V lednu si pro děti připravila povídání teta Kubíková na téma „Nezdravý životní styl (racionální výživa a pohyb)“. Jednalo se o krátké seznámení se zdravým stravováním. Děti se orientovaly v tom, co lze považovat za zdravé potraviny a co ne. V tomto směru budeme jejich vědomosti i nadále rozvíjet. Další plánovanou akcí bylo promítání filmu V síti. Akce byla určená pro starší děti a po skončení promítání následovala debata. Těmito akcemi se snažíme děti chránit před těmito moderními hrozbami. Prozatím jsme v oblasti kyberšikany a zneužívání našich svěřenců nezaznamenali výraznější problémy. V rámci prevence je nutné v podobných projektech i nadále pokračovat. Také jsme využili dostatku sněhu a zorganizovali soutěž o nejhezčího sněhuláka.

Na únor si pro děti připravila teta Razímová testy z dopravní výchovy. Jednalo se o prohlubování dovedností a vědomostí, které děti získávají v MŠ a ZŠ. Tyto zkušenosti jsme zúročili především při cyklistických výletech. Děti testoval i strejda Řasa. Ten si za cíl testování vybral stupeň závislosti na cigaretách. Kouření je u nás poměrně aktuální téma. Je to trend, se kterým budeme dlouhodobě pravidelně bojovat. Kouření se nám vymýtí nedaří, ale lze konstatovat, že se postupem času situace pozvolna zlepšuje. Další aktivity spojené s bojem proti kouření budou pokračovat.

Na březen bylo naplánováno posezení s dentální hygieničkou. To kvůli špatné epidemiologické situaci nakonec neproběhlo. Proběhla však plánovaná akce strejdy Schneidra. Jednalo se o promítání filmu My děti ze stanice ZOO. Následné povídání se týkalo vlivu drog na lidský organizmus. Jednalo se o projekt v rámci protidrogové prevence. Těchto projektů se rozhodně ani v budoucnu nevzdáme. Děti tato problematika zajímá a zatím se nám daří s tímto fenoménem celkem dobře bojovat.

Na duben byla naplánována společná beseda s hasiči. K té nedošlo kvůli koronavirové situaci. Naopak plánované akce spojené s velikonocí proběhly podle plánu. Proběhla také akce se strejdou Baňkowskim pod názvem „Hrajeme si agresivitou“. Jelikož občas dochází k agresivním projevům v chování u našich dětí, je nutné se tématu agrese pravidelně věnovat. Zde jsme se zaměřili na prevenci. Pomocí hraných situací jsme si vysvětlili, jak je vhodné na krizové situace, které mohou agresí vyústit, reagovat. Akce byla přijata pozitivně, děti se dobře bavily a také si snad něco odnesly. Došlo také na několik neplánovaných akcí. Jeden ze starších chlapců se zúčastnil potravinové sbírky. Došlo také na turistický výlet na zříceninu hradu Ronov. Starší kluci si poté ještě užili cyklovýlet v oblasti Ralska. Poslední dubnovou akcí byl Deštenský běh, který proběhl opět bez účasti veřejnosti. Tato akce byla původně plánovaná na květen.

V květnu si teta Odvářková s dětmi popovídala o hygieně rukou a zubů. Téma je to aktuální vzhledem ke koronavirové epidemii. Důležitá je též péče o zuby, která u řady našich svěřenců není dobrá. Děti z rodin mají zcela nulové či nevyhovující návyky. Jedná se tedy o aktivity, na které zcela určitě i v budoucnu navážeme. Teta Razímová v rámci péče o životní prostředí zorganizovala úklid v okolí DD. Na květen byl také původně naplánovaný výšlap na Klíč, který však byl zdolán již v říjnu 2020. První máj jsme s většími chlapci oslavili cyklovýletem. Vydali jsme se také na poměrně náročný turistický výlet a zdolali vrch Ralsko.

Na červen si strejda Voves vybral pro děti téma kriminalita a drogy. Promítl dětem krátký dokumentární film a poté s nimi na toto téma vedl debatu. Uspořádali jsme také v areálu DD Kuličkádu, která se dětem moc líbila. Kuličky děti zaujaly a další turnaje budou následovat. V červnu také strejda Lopušán pro naše chovance připravil dva zátěžové výlety, podnikli jsme další cyklistický výjezd a také vyrazili do ZOO v Liberci a Ústí nad Labem. Také jsme jeli do Zbyn na tradiční turnaj v pláckové kopané, který se našim dětem podařilo vyhrát.

6.1 Hlavní aktivity

- systematické vzdělávání pedagogických pracovníků v metodách a technikách preventivní výchovy, nácvik praktických (sociálně) psychologických dovedností, techniky rozvíjení osobnosti, metody vytváření pozitivních vztahů a řešení problémových situací (školení, kurzy a výcviky pro vychovatele),
- systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu apod.
- uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce a skupiny, zaměřeného na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování (individuální pohovory, skupinové terapie, tematické akce v terénu, přednášky, besedy, interakční hry atd.),
- vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času dětí a mládeže,
- spolupráce s rodiči (v rámci možností) a s učiteli,
- průběžné sledování konkrétních podmínek a situace v DD a také ve školách, které děti z DD navštěvují – z hlediska výskytu sociálně nežádoucích jevů, uplatňování různých forem a metod pro jejich včasné zachycení,
- diferencované uplatňování preventivních aktivit a programů, zaměřených speciálně na jednotlivé rizikové skupiny,
- poskytování poradenských služeb a zajišťování poradenských služeb specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro děti i pedagogy.

6.2 Konkrétní východiska

Vztah pedagog - dítě

V DD je vztah základem pro jakoukoliv práci s dítětem, proto budujeme vzájemnou důvěru mezi pedagogem a dítětem. Vychovatel zná sociální prostředí dítěte, podněcuje dialog, je otevřen komunikaci s širší rodinou dítěte, ostatními pedagogy, sociální pracovníci apod.

Skupinová práce

Děti odlišného věku i pohlaví spolupracují při různých aktivitách zejména v rodinných skupinách, ale také při tematicky zaměřených aktivitách. Úkolem pedagogů je vést je k rozvoji schopností naslouchání druhým, vhodné reakci na kritiku, vedení diskuze, sdílení pocitů a názorů. Např. formou komunitního kruhu se děti učí týmové práci a řešení konfliktů - s důrazem na vlastní odpovědnost dítěte za řešení. Spolupráce dětí různého věku je také podstatným prvkem prevence šikany starších dětí vůči mladším.

Individualizované (slovní) hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny

Děti dostávají komplexní zpětnou vazbu od vychovatele. Jsou informovány o svém pokroku i nedostacích. Je oceňováno jejich úsilí a míra jejich pokroku ve srovnání s výkony ostatních. Je podporován jejich individuální talent a zájem. Pomáháme dětem vybudovat si důvěru ve vlastní schopnosti a pozitivní vztah k okolnímu světu. Zpětná vazba rodinné skupiny přispívá ke korekci sebehodnocení dítěte.

Komunikace s rodiči, veřejností

Rodiče mohou své děti v dětském domově navštívit podle vnitřního řádu DD nebo po předchozí domluvě. Rodiče informujeme zejména o prevenci užívání návykových látek a konkrétních problémech jejich dětí v této či jiné oblasti (mnoho dětí jezdívá na prázdniny, víkendy a svátky do rodin). Rodiče každého dítěte obdrží informace o problémech dítěte a jsou upozorněni na změny chování, které by se mohly u jejich dětí vyskytnout. V případě jakýchkoliv potíží v rámci pobytu doma rodiče kontaktují dětský domov, kde je zajištěn odpovídající postup řešení problému.

Pedagogická diagnostika

Vychovatelé registrují signály o možném problému dítěte, hledají příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracují s příslušnými osobami a orgány.

Řešení přestupků

Porušování Vnitřního řádu DD, týkající se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách DD, je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny patřičné sankce. Jsou

sledovány i další projevy rizikového chování – šikana, rasismus, krádeže, vandalismus atd. Při jejich zjištění jsou navržena cílená opatření ve výchově. Pokud selže prevence v dětském domově, postup stanoví Manuál při zjištění rizikového chování dětí a mládeže.

Zveřejnění informací

Informace jsou zveřejněny na jednotlivých rodinných skupinách. Obsahují důležitá telefonní čísla. Dalším informačním zdrojem pro děti a zejména vychovatele je knihovna dětského domova.

7. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE

Metodik prevence

Metodik prevence ve spolupráci s ostatními vychovateli vytváří Minimální preventivní program, podílí se na jeho realizaci a v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence. Koordinuje předávání informací o problematice projevů rizikového chování v dětském domově, dokumentuje průběh preventivní práce. Hodnotí realizaci Minimálního preventivního programu.

Pedagogové

Věnují se v rámci výchovné činnosti dle programu rozvoje osobnosti jednotlivých dětí jejich rozvoji v oblasti sociálních dovedností. Provádějí průběžnou diagnostiku dětí a rodinných skupin, na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulá období, konzultují případné problémy, navrhují opatření. Jsou v kontaktu s rodinami dětí ze své rodinné skupiny.

Ředitelka DD

Sleduje efektivitu prevence rizikového chování. Sleduje problémy v kontextu celého DD a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití v DD. Svolává v případě potřeby porady za účasti pedagogů, sociální pracovníce apod.

Ve školním roce 2021/2022 bude probíhat vzdělávání pedagogických pracovníků dle aktuálních potřeb a nabídky vzdělávacích středisek.

8. POTŘEBNOST PROJEKTU

Pedagogové DD jsou odpovědni za výchovu ke zdravému životnímu stylu, pokud jsou děti v péči DD. Problémem ale obvykle je špatný příklad ve vlastních rodinách dětí. Prevence založená na společnosti předpokládá spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí, se zdravotnickými zařízeními, s poradenskými institucemi ve školství, se zájmovými organizacemi, se specializovanými zařízeními atd.

Problémy v oblasti primární prevence u dětí a mládeže:

- nedostatečné využití stávající legislativy
- malá ochrana dětí před alkoholem a kouřením na veřejnosti a v rodině
- vysoká společenská tolerance k legálním drogám, liberalizace drogové politiky
- absence pocitu zodpovědnosti za vlastní zdraví
- mobilní telefony, internet (komunitní sítě)
- podceňování primární prevence
- prevence pouze v institucích, absence prevence v rodinách
- nedostatečné pravomoci metodiků prevence
- neodbornost pedagogů v dané oblasti (absence právního vědomí)

9. VYMEZENÍ CÍLOVÉ SKUPINY

Strategie je zaměřena na všechny děti, které jsou v současné době v péči Dětského domova Dubá-Deštná. Jedná se každoročně (kapacitně a věkem omezeno) o maximálně 40 dětí ve věku 1 - 26 let. Všechny děti pochází ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, mnohé z nich mají specifické vývojové poruchy chování, fyzické či psychické handicap.

Všichni pedagogové DD jsou zahrnuti do dalšího vzdělávání – někteří se věnují dlouhodobému specializačnímu studiu, pravidelně jsou všem nabízeny krátkodobé i navazující kurzy se zaměřením na rozvoj konkrétních dovedností.

10. ZÁKLADNÍ CÍLE PROJEKTU MPP

- **výchova ke zdravému životnímu stylu**
- **rozvoj a podpora sociálních kompetencí**
- **posilování zodpovědnosti dětí a mládeže za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jejich věku** (dítě s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům; schopné dělat samostatná rozhodnutí; s přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi; schopné řešit, případně schopné nalézt pomoc při řešení problémů; s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám; podílející se na tvorbě životního prostředí)

10.1 Oblasti prevence:

- záškoláctví,
- agrese, násilí, šikanování, kyberšikana,
- krádeže, vandalismus aj. formy kriminálního chování,
- ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže, promiskuita,
- komerční sexuální zneužívání dětí,
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus, hnutí skinheads, extremismus, homofonie,
- divácké násilí, hooligans,
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
- závislostní chování, užívání návykových látek (vč.alkoholu a kouření),
- rizika elektronické komunikace (mobily, internet),
- netolismus (virtuální drogy) a gambling (patologické hráčství),
- sekty a sociálně patologická náboženská hnutí,
- sebepoškozování, styl „emo“,
- otázka zdravé výživy, poruchy příjmu potravy,
- přínosné trávení volného času (sport, zážitková pedagogika apod.),

- právní povědomí, rodinné a občanské právo,
- rodinná a sexuální výchova, plánované rodičovství, sexuální rizikové chování,
- mezilidské vztahy, komunikace, řešení konfliktů,
- posilování duševní odolnosti vůči stresům,
- podílení se na tvorbě a ochraně životního prostředí a podmínek-ekologie,
- environmentální výchova (souvislost lidské činnosti a životního prostředí).

11. VZTAH MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU (MPP)

S INDIVIDUÁLNÍM PLÁNEM ROZVOJE DÍTĚTE (IPRD)

Individuální plán rozvoje dítěte je dokument DD, vypracovávaný zvláště pro každé konkrétní dítě.

Akce MPP přímo souvisí s průřezovými tématy a klíčovými kompetencemi, které děti v rámci plnění IPRD získávají. Průřezová témata jsou východiskem pro plánování zisku konkrétních dovedností – klíčových kompetencí (přiměřeně schopnostem a věku dítěte).

11.1 Průřezová témata

- **Osobnostní a sociální výchova** (vztahy s lidmi, sebepoznávání, sebepojetí, kreativita, psychohygienu, komunikace, spolupráce, hodnoty, postoje, etika, řešení problémů / mravní výchova a společenské chování, občanská výchova, výchova ke vzdělávání a sebevzdělávání, pracovní výchova, ekologická výchova, zdravý životní styl, tělesná výchova, volnočasové aktivity, estetická výchova, výchova k volbě povolání, rodinná a sexuální výchova)
- **Výchova demokratického občana** (orientace v pluralitní demokratické společnosti, konstruktivní řešení problémů, vědomí práv a povinností, slušná komunikace a způsoby řešení, participace občanů v politickém životě, principy demokracie (mravní výchova a společenské chování, občanská výchova, výchova ke vzdělávání a sebevzdělávání, pracovní výchova, výchova k volbě povolání, volnočasové aktivity, rodinná a sexuální výchova)
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (vědomí evropské identity; vazby mezi lokální, národní, evropskou a světovou úrovní uvažování, rozhodování a jednání; osobní odpovědnost za dění ve společnosti; humanismus, mravní výchova a společenské chování, občanská výchova, výchova ke vzdělávání a sebevzdělávání, pracovní výchova, výchova k volbě povolání, rodinná a sexuální výchova)
- **Multikulturní výchova** (rozmanitost kultur, etnický původ lidí, poznání vlastní identity, způsoby spolupráce s odlišnými kulturami, smysl pro respekt a solidaritu, principy sociálního smíru, estetická výchova, volnočasové aktivity, občanská výchova, výchova ke

vzdělávání a sebevzdělávání, mravní výchova a společenské chování, rodinná a sexuální výchova, výchova proti xenofobii a rasismu)

- **Environmentální výchova** (pochopení komplexnosti vztahů člověka a životního prostředí, účast na ochraně a utváření životního prostředí, ekosystémy, ovlivňování životního stylu a hodnotové orientace v zájmu udržitelného rozvoje lidské civilizace, souvislost lidských aktivit s problémy životního prostředí, ekologická výchova, volnočasové aktivity, zdravý styl života, výchova ke vzdělávání a sebevzdělávání, občanská výchova, doprava, cestování, komunikace)
- **Mediální výchova** (základní úroveň mediální gramotnosti, poučené vyhodnocování mediálních sdělení z hlediska jejich záměru a vztahu k realitě, fungování a vliv médií ve společnosti, estetická výchova, volnočasové aktivity, občanská výchova, výchova ke vzdělávání a sebevzdělávání, doprava, cestování, komunikace – zejm. nebezpečí elektronické komunikace)
- **Etická výchova** (prolíná všemi předchozími výchovami, formuje vlastnosti osobnosti)

11.2 Klíčové kompetence

Získáním celého kompletu jednotlivých klíčových kompetencí mají být děti připraveny na odchod z DD, vstup do samostatného života a zařazení se do společnosti. Každá klíčová kompetence se skládá z celé řady jednotlivých úkolů, které na sebe navazují vzhledem k věku dítěte, často se navíc protínají kompetenčně příbuzné oblasti výchovy.

➤ **Kompetence k učení**

Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. Operuje s obecně užívanými znaky, termíny a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy.

➤ **Kompetence k řešení problémů**

Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, vyhledá informace vhodné k řešení problému, promyslí a naplánuje způsob řešení problému, samostatně řeší problémy, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za ně.

➤ **Kompetence komunikativní**

Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje. Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

➤ **Kompetence sociální a personální**

Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, přispívá k diskuzi, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

➤ **Kompetence občanské**

Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu. Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc (i v krizových situacích). Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojuje do kulturního i sportovního dění. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.

➤ **Kompetence pracovní**

Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky. Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot. Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

12. METODY A FORMY MPP

- stanovení a zažití pravidel soužití
- zvyšování zdravého sebevědomí dětí
- vnímání a přijímání individuálních odlišností
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- navozování příznivého psychosociálního klimatu
- trénink odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- zvládání náročných fyzických i duševních situací
- nácvik řešení zátěžových situací
- umění vyrovnat se s neúspěchem
- ekologická a environmentální výchova
- široká nabídka volnočasových aktivit

13. KONKRÉTNÍ AKTIVITY PODPORUJÍCÍ PRIMÁRNÍ PREVENCI

- akce zaměřené na zvyšování právního povědomí
- projekty prevence závislostí všech typů
- akce směřující k potlačení rasismu a xenofobie
- přednášky, besedy apod. pro prevenci násilí a vandalismu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- besedy zlepšující dovednost volby správné výživy
- akce zaměřené na sexuální výchovu
- besedy směřované na rodinu – vztahy v rodině, rodičovství
- výukové programy ekologické a environmentální výchovy
- akce směřující k oživení klimatu a ke zlepšení vztahů

14. RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Záškoláctví

Vyhýbání se školní docházce – nutná je pravidelná spolupráce se školou pro včasné odhalení záškoláctví.

Vandalismus

Trestná činnost

Pohlavní zneužívání dětí

Je definováno zákonem (§ 242 a § 243 trestního zákona). Pro práci v dětském domově je nutné umět se zneužitými dětmi citlivě pracovat a rozpoznat projevy možného zneužití (zejména při příchodu nových dětí).

Šikanování

Jedno nebo více dětí (agresoři) úmyslně, většinou opakovaně, psychicky nebo i fyzicky týrají a zotročují jiné dítě či děti, resp. i učitele (oběti), používají k tomu agresi a manipulaci. Je „onemocněním skupiny“. Má pět stupňů:

- 1. stupeň** – ostrakismus (převážně psychické formy násilí, vyloučení z kolektivu)
- 2. stupeň** – fyzická agrese a přitvrzování manipulace
- 3. stupeň** – vytvoření jádra (systematické šikanování, vznik podskupin, boj o vliv)
- 4. stupeň** – většina přijímá normy agresorů
- 5. stupeň** – totalita neboli dokonalá šikana (normy agresorů přijímají často i oběti)

V poslední době se objevila **kyberšikana** – zveřejnění nahrávek šikany na internetu.

Mezi dospělými se vyskytuje **mobbing** – šikana ze strany kolegů, či šéfa – **bossing**.

Závislost na návykových látkách

Projevuje se nutkavým chováním, vedoucím k uspokojení silné potřeby prostřednictvím drogy bez ohledu na možné následky. Vzniká při užívání různých druhů návykových látek (vč.alkoholu a cigaret).

Patří sem také **gambling** a **netolismus** – závislost na počítačových hrách (virtuální drogy), který je nebezpečný zejména pro děti do 15 let – v tomto věku je možnost vzniku závislosti největší.

Rasismus

Nenávist vůči určité rase či rasám (např. antisemitismus – vůči Židům), přesvědčení o nadřazenosti vlastní rasy vůči jiným. Přerůstá do hnutí **skinheads** (organizované násilí vůči Romům, Vietnamcům aj. za účelem „zjednáání pořádku“).

Xenofobie

Odpor, nepřátelství, nedůvěra ke všemu cizímu obecně, strach před ním.

Divácké násilí, hnutí hooligans apod.

Specifický typ násilí ve skupině, spojený obvykle s fotbalovými zápasy, kdy dav zaručuje do velké míry anonymitu. Násilí má svá „pravidla“, je řízeno „vůdci“ skupiny.

Sekty a sociálně patologická náboženská hnutí

Využívají emoční lability, resp. špatného sociálního zázemí svých obětí k jejich manipulaci a následně naprostému podřízení se (včetně odevzdání majetku i možnosti rozhodovat o sobě).

Sebepoškozování (automutilace)

Nutkové ubližování si, vedoucí k ventilaci psychického napětí, které může vést až k sebevraždě. Může souviset se **stylem „emo“** (charakteristický výrazným stylem oblékání, ale zejména postojem k životu – vyznávání nihilizmu, rezignace).

Poruchy příjmu potravy

Jsou vlastně další formou sebepoškozování. Disponovaní jedinci (většinou dívky) jídlo používají k řešení emočních problémů, myšlenky spojené s jídlem, dietou a hmotností se stávají důležitější než všechno ostatní. Často cvičí a potravu přijímají buď v mizivém množství – v případě **mentální anorexie** – nebo se naopak přejídají a následně vše vyzvrací – v případě **mentální bulimie**. Další formou je **záchvatovitě přejídání**, postižení mají normální i vyšší hmotnost.

Méně známé jsou **bigorexie** – patologická závislost na cvičení a budování kulturistického vzhledu (tou trpí hlavně chlapi), **ortorexie nervosa** – chorobná posedlost zdravou výživou (přemýšlejí o ní více než 3 hodiny denně) a **dietování** – závislost na dietách.

V souvislosti se zaměřením na fyzický vzhled se nově objevila **tanorexie** – závislost na opáleném vzhledu.

Promiskuita

Časté střídání sexuálních partnerů, obvykle bez větších citových vazeb. Některé dívky z dětského domova se ale „sériově zamilovávají“ i vícekrát za měsíc, nové známosti prožívají velmi bouřlivě a rozchody velmi traumaticky. V této souvislosti se jejich promiskuita jeví jako psychická forma sebepoškozování.

15. MANUÁL PŘI ZJIŠTĚNÍ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE V DĚTSKÉM DOMOVĚ

1. Odpovědný zaměstnanec (vychovatel), který je právě ve službě a zaznamená jakékoliv rizikové chování, nejprve zajistí bezpečí dítěte dle potřeby (např. poskytne první pomoc při intoxikaci drogami, případně přivolá odbornou pomoc a předá veškeré nutné informace o dítěti).
2. Oznámí událost vedoucímu směny a ředitelce DD, konzultuje s nimi další postup. Událost ihned zapíše do Knihy denní evidence příslušné rodinné skupiny, došlo-li k úrazu, pak i do Knihy úrazů.
3. V závažných případech (ublížení na zdraví apod.) kontaktuje Policii ČR.
4. Ředitelka DD nebo vedoucí směny informuje v závažných případech příslušné orgány sociálně právní ochrany dětí a současně rodiče (či jiné právní zástupce) dětí.
5. V případě šikany, sebepoškozování, poruch příjmu potravy apod. oznámí zaměstnanec co nejdříve událost i psychologovi, či psychiatrovi v případě, že je u něho dítě léčeno.
6. Ve všech případech zjištění rizikového chování informuje odpovědný zaměstnanec neprodleně vychovatele příslušné rodinné skupiny, ti následně předají informaci o dítěti dalším vychovatelům.
7. Vychovatelé ve spolupráci s psychologem či psychiatrem a metodikem prevence postupují dle závažnosti zjištěného jevu, věku dítěte a jeho individuálních schopností a možností. Volí přiměřené metody a postupy vhodné pro konkrétní rizikové chování a zároveň pro konkrétní dítě.
8. Ředitelka DD může požádat o rediagnostiku dítěte, a to buď v DDÚ Liberec, v DÚ Praha nebo v rámci hospitalizace v PL Louny.

16. PRAVIDELNÉ AKTIVITY PRO DĚTI VE ŠKOLNÍM ROCE

2021/2022

- Večerní komunity na rodinných skupinách
- Skupinové workshopy na téma finanční gramotnost
- Interakční hry na rodinných skupinách
- Účast na sportovních závodech
- Návštěvy sportovních akcí
- Setkávání s příslušnými pracovníci OSPOD
- Zájmové kroužky dětí v rámci dětského domova
- Sportovní kroužky pořádané školou, ZUŠ a TJ
- Víkendové a prázdninové pobyty tematicky zaměřené
- Práce na zahradě dětského domova
- Pracovní víkendy se zaměstnanci spřátelených firem, sponzory a přáteli DD
- Spolupráce s různými dobrovolnickými organizacemi
- Poznávací turisticko – ekologické akce
- Ozdravné pobyty
- Doučování dětí se vzdělávacími problémy
- Psychoterapeutická sezení s psychologkou
- Logopedická cvičení
- Důsledná hygiena a dodržování bezpečnostních pravidel jako ochrana před COVID 19

17. RÁMCOVÝ ČASOVÝ HARMONOGRAM NA ŠKOLNÍ ROK 2021/2022

Září 2021

- Seznámení s vnitřním řádem DD a bezpečností při cestování do školy, chování ve škole a dopravních prostředcích-na všech RS .
- Zbynský krpál-běžecské závody
- Svatováclavský běh Dubá
- Cykloturistický výlet-Hamr na Jezeře, Stohánek-Baňkowski

Říjen 2021

- Turistický výlet Kokořínsko-Baňkowski.
- Cukr jako droga (škodlivost rafinovaného cukru v našem jídelníčku)-Schneider.
- Dopravní výchova (chování v silničním provozu, dopravních prostředcích a komunikacích u silnice)-Voves.

Listopad 2021

- Návěst kulturních vystoupení-vánoční besídka.-podle epidemiologického vývoje situace
- Ochrana přírody (David Attenborough: Život kolem)-Vaňurová.
- Potravinová sbírka (účast starších dětí na sbírce)-podle epidemiologického vývoje situace
- Judo Show Cup 2021-podle epidemiologického vývoje situace

Prosinec 2021

- Potravinová sbírka (účast starších dětí na sbírce)-podle epidemiologického vývoje situace
- Vánoční besídka na DD.-podle epidemiologického vývoje situace
- Česko zpívá koledy a další vánoční akce.-podle epidemiologického vývoje situace
- Rozbor osobních zkušeností (debata se staršími dětmi)-Voves.

Leden 2022

- Dospívání, menstruace a hygiena (určeno pro děvčaty od osmi let výše)-Odvárková
- Experimentování s cigaretami-Kubíková Š.
- Maškarní rej na sněhu-Baňkowski.

Únor 2022

- Zvyšování sebevědomí (pravidla společného soužití, vzájemný respekt a úcta)-Švecová.
- Beseda s hasiči (dodržování pravidel protipožární ochrany)-Dvořáková

Březen 2022

- Návštěva plicního oddělení v nemocnici Česká Lípa, zaměření na prevenci kouření-Baňkowski
- Zdravý životní styl (plýtvání jídlem, přejídání, pestrá strava, pitný režim, pobyt na čerstvém vzduchu, dostatek spánku)-Švecová
- Sexuální výchova (antikoncepce, zásady bezpečného sexu, legislativa)-Schneider

Duben 2022

- Sociální sítě jako nebezpečné místo, promítání V síti a The Social Dillema (debata s dětmi)-Vaňurová
- Velikonoce-pletení pomlázek, barvení kraslic
- Záškoláctví, šikana, násilí (debata s dětmi)-Kubíková Š.

Květen 2022

- Závodů v orientačním běhu Deštná-příprava a organizace závodů-podle epidemiologického vývoje situace
- Péče o životní prostředí (úklid okolí DD)-Razímová
- Výlet na Děvín-Baňkowski

Červen 2022

- Alkohol, vliv na zdraví, důsledky, proměna vzhledu-Schneider
- Základy první pomoci při opaření, otevřené a zavřené zlomenině-Odvárková
- Kuličková-Baňkowski

18. SPOLUPRACUJÍCÍ INSTITUCE, ORGANIZACE A ODBORNÍCI

- Policie ČR (Adresa: Obvodní oddělení Doksy, Máchova 144, 472 01 Doksy
Telefon: 974 471 715, 487 872 333)
- MUDr. Ladislav Hnídek–psychiatr (Adresa: Ronovská 846/3, 470 01 Česká Lípa
Telefon: 487 521 710)
- MUDr. Marcela Cupová–psychiatr (Adresa: Ronovská 846/3, 470 01 Česká Lípa
Telefon: 487 877 352)
- MUDr. Šárka Bínová–dětský psychiatr (Adresa: Vodárenská 3827, 276 01 Mělník
Telefon: 606 652 644)
- Pedagogicko psychologická poradna Česká Lípa (Adresa: Havlíčkova 443/9, 470 01 Česká
Lípa, Telefon: 487 521 673)
- Místně příslušné pracovnice OSPOD
- MUDr. Zina Ropková – dětský lékař (Adresa: Masarykovo náměstí 1849, 471 41 Dubá
Telefon: 487 520 615)
- MUDr. Blagoja Budjakoski–zubní lékař (Adresa: STOMAK s.r.o., Havlíčkova 443, 470 01
Česká Lípa, Telefon: 487521356, 487723125, 487723127)
- MUDr. Magdalena Popelková – plicní lékař (Adresa: Purkyňova 1849, 470 01 Česká Lípa,
Telefon: 487 954 252)
- SVP Jiříkov
- Rytíři silnic
- BESIP
- Snílek o.p.s.
- Dobrotety
- ČPP
- Správný start
- Nadační fond Společné kroky

PŘÍLOHA

Vybrané pojmy z primární prevence

Adekvátnost: přiměřenost preventivního působení s ohledem na charakteristiky cílové populace, prostor a čas, kde je preventivní působení realizováno. Adekvátní musí být obsahová náplň (osnovy vzdělávacích a preventivních programů) i metody.

Dělení drog: podle somatických a psychických účinků (opiáty, sedativa, stimulancia, halucinogeny, organická rozpouštědla), podle míry zdravotní a společenské nebezpečnosti, podle dostupnosti, často se dělí na legální a nelegální, atd.

Ekologická výchova: vede k šetrnému chování se vůči přírodě (např. třídění odpadů) a základnímu vědomí vlivu člověka na své okolí.

Environmentální výchova: vede k pochopení komplexnosti a složitosti vztahu člověka a životního prostředí. V zájmu udržitelného rozvoje lidské civilizace ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci. Poskytuje informace o ekosystémech a souvislostech lidských aktivit s problémy životního prostředí.

Exuser: uživatel návykové látky, který prošel léčbou a nyní vstupuje do prevence v pozici lektora, který má vlastní zkušenost se závislostí.

Interaktivní techniky: předpokládají průběžné zapojení účastníků do programu – hraní rolí, hry, diskuze, řešení modelových situací, kvízů atd.

Kontinuálnost: působení na dítě v ideálním případě od předškolního věku po celou dobu školní docházky až do dospělosti (rozvíjení a zpřesňování informací).

Modelování: modelová situace může být vyprávěna, čtena nebo poznávána prostřednictvím obrázků a je potom jednotlivými dětmi či skupinami řešena tak, až dospějí k optimálnímu řešení. Může být spojeno i s hraním rolí nebo nácvikem chování v rizikových situacích (např. odmítnutí drogy od kamaráda).

Multikulturní výchova: seznamuje s rozmanitostí kultur, rozvíjí smysl pro respekt a solidaritu, zabývá se etnickým původem lidí, principy sociálního smíru a solidarity.

Peer programy: vrstevnické programy – zapojení předem vyškolených vrstevníků do formování postojů a získávání znalostí o drogách, s cílem zabránit užívání drog.

Specifická prevence: preventivní působení zaměřené přímo na problematiku daného jevu, na určitou formu rizikového chování a na určitou cílovou skupinu, jeví se jako ohroženější či rizikovější než jiné skupiny.

Nespecifická prevence zahrnuje všechny techniky umožňující rozvoj harmonické osobnosti (např. zájmové činnosti).

Supervize: forma odborné pomoci zaměřená na poskytnutí zpětné vazby člověku, který vykonává určitou práci (přímá – nepřímá, individuální – skupinová).

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

FISCHER, Slavomil a Jiří ŠKODA. *Speciální pedagogika: edukace a rozvoj osob se somatickým, psychickým a sociálním znevýhodněním*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2008. ISBN 978-80-7387-014-0.

MIOVSKÝ, Michal. *Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy*. Vyd. 1. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012. ISBN 978-80-87258-74-3.

NEŠPOR, Karel. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-432-X.

FONTANA, Martina. *Sladká droga: co hrozí při nadměrné konzumaci cukru*. Praha: Portál, 2013. Rádci pro zdraví. ISBN 978-80-262-0481-7.

FIALOVÁ, Ilona. *Zdravý životní styl a zdravá výživa jako předpoklad prevence dětské nadváhy a obezity. Řízení školy: Speciál pro mateřské školy*. Wolters Kluwer ČR a.s., 2013, roč. 8/2013/X, 4/2013, s. 12-13. ISSN 1214-8679.

MORAVEC, Václav. *Média v tekutých časech: konvergence audiovizuálních médií v ČR*. Praha: Academia, 2016. Společnost (Academia). ISBN 9788020025722.

Internetové zdroje

Prevence a ochranné prostředky – Aktuální informace o COVID-19. *Aktuální informace o COVID-19 – Oficiální informační portál Ministerstva zdravotnictví České republiky* [online]. Copyright © 2020 [cit. 17.09.2020]. Dostupné z: <https://koronavirus.mzcr.cz/prevence-a-ochranne-prostredky/>